

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

“ОТ СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ КЪМ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ”

I. ПРЕДПОСТАВКИ И НЕОБХОДИМОСТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Политиката на Европейския съюз “Заетост за социална интеграция” предполага чрез мерки за преодоляване на продължителната безработица рискови групи от обществото да се реинтегрират в него чрез осигуряване на работа. Мерките са насочени към насърчаване на безработни и неактивни лица да приемат работа, да усъвършенстват своите умения и да възстановят трудовите си навици, с цел увеличаване пригодността им за заетост.

В последните години е налице увеличение на броя на лицата в трудоспособна възраст, които получават месечни социални помощи по реда и условията на Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане.

Броят на подпомаганите безработни в трудоспособна възраст през 2002г. се е увеличил с 51% в сравнение с 1999 г., като от 117 456 души е нараснал на 176 635 лица.

ПОДПОМАГАНИ ЛИЦА И СЕМЕЙСТВА В ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ

показатели	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.
Подпомагани лица и семейства в трудоспособна възраст - общо брой случаи	163 126	200 902	227 565	234 577
- в т.ч. брой безработни лица	117 456	147 998	166 998	176 635
- от тях лица до 30 г.	70 870	85 703	96 903	100 566

През 2003 г. бе направена промяна в методиката за събиране на данни за подпомаганите лица и семейства по реда и условията на Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане.

ПОДПОМАГАНИ ЛИЦА И СЕМЕЙСТВА В ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ

показатели	2003 г.
Подпомагани лица и семейства в трудоспособна възраст - общо брой случаи	225 531
- в т.ч. брой лица в трудоспособна възраст	338 571
- от тях брой безработни лица	192 715

Подпомаганите безработни в трудоспособна възраст могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- лица, които не работят, издържат се от социални помощи, като за тях социалното подпомагане е начин на живот. Загубили са мотивация за работа. Тези лица са клиенти на социалните служби от години.

- лица, които работят в сивата икономика, без трудов договор, но получават доходи. Поддържат редовна регистрация в дирекция “Бюро по труда” и получават социални помощи, тъй като не могат да бъдат установени доходите им от сивата икономика.

Във всички тези случаи помощите, които лицата получават, не дават очаквания резултат. Лицата са демотивирани за труд и помощите са временно решение за оцеляване и задълбочават социалната им непълноценност.

Същевременно сумите, които се предоставят за месечни социални помощи, непрекъснато нарастват:

НАЧИСЛЕНИ И ИЗПЛАТЕНИ СУМИ ЗА ПОМОЩИ

Показатели	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.
	лв.	лв.	лв.	лв.
Начислени суми за помощи – общо	57 497 803	87 548 265	116 549 453	125 329 241
- от тях на безработни	43 362 277	67 038 994	88 038 025	94 642 643
- от тях на лица до 30 годишна възраст	23 928 283	36 081 486	48 355 810	52 290 294
Изплатени суми за помощи - общо	47 535 465	71 952 882	92 010 574	119 906 210
- от тях на безработни	35 861 420	53 124 246	68 254 262	89 739 817
- от тях на лица до 30 годишна възраст	19 669 150	29 478 914	37 607 972	49 381 546

С последните изменения и допълнения на Закона за социално подпомагане (в сила от 1 януари 2003 г.) бе променен начина на финансиране на социалните помощи. Всички социални помощи се финансират 100 % от Републиканския бюджет. За 2003 г. изплатените помощи на лица в трудоспособна възраст възлизат на 92 440 245 лв.

С подобряване на икономическата ситуация в страната, в т.ч. и на първичния пазар на труда, все по-голяма важност придобива създаването на възможности и предпоставки за трайна заетост. Това се отнася и за групите с ниски шансове за устройване на работа на първичния пазар.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

1. Осигуряване на заетост и социална интеграция на безработни лица, обект на месечно социално подпомагане, чрез разкриване на работни места в общополезни дейности, в дейности от областта на земеделието или преработването на селскостопанска продукция, както и в дейности на територията на предприятия без държавно и/или общинско участие. Повишаване на пригодността за заетост на лицата, обект на програмата, чрез включването им в дейности, водещи до повишаване на уменията и квалификацията.

2. Повишаване на конкурентноспособността на безработни лица, обект на месечно социално подпомагане чрез включване в обучение за ограмотяване и придобиване на професионална квалификация.

III. НЕПОСРЕДСТВЕНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Осигуряване на заетост на пълно или непълно работно време до целогодишна заетост в рамките на календарната година.

2. Създаване на предпоставки за постигане на устойчива заетост.

3. Социално мотивиране на лицата, включени в Програмата, за трудова реализация и заработване на трудови възнаграждения.

4. Преход от пасивен към активен подход при работа с най-уязвимите групи безработни лица.

5. Разкриване на работни места в общополезни и социални дейности.

6. Разкриване на работни места от работодатели, регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПЗП/ и/или Закона за тютюна и тютюневите изделия /ЗТТИ/ - физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, в дейности от основното им производство в областта на земеделието.

7. Разкриване на работни места от работодатели - преработвателни предприятия, в дейности от основното им производство, свързани с преработването на селскостопанска продукция.

8. Разкриване на работни места за подобряване условията на труд и работна среда в предприятия без държавно и/или общинско участие.

9. Разкриване на работни места от работодатели-предприятия без държавно и/или общинско участие в дейности от основното им производство.

10. Създаване на предпоставки за осигуряване на последваща заетост, включително и при същия работодател, чрез формиране на активно поведение на пазара на труда и придобиване на професионални и трудови умения.

11. Социална сигурност в краткосрочен план (осигуряване - социално и здравно) на включените в Програмата лица и в по-дългосрочен план (пенсионно осигуряване).

12. Повишаване конкурентноспособността на лицата от целевата група по Програмата чрез включването им в обучение за ограмотяване, мотивация и професионална квалификация и формиране на трудови навици.

13. Подобряване на условията на живот и жизнената среда на населението, чрез решаване на проблеми от техническата и социална инфраструктура в региона.

14. Намаляване разходите на Републиканския бюджет за социално подпомагане.

15. Подобряване на сътрудничеството между териториалните поделения на: Агенцията за социално подпомагане (АСП), Агенцията по заетостта (АЗ) и Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда".

16. Развитие на партньорството на всички нива при реализацията на Програмата.

IV. ОБЕКТ, ОБХВАТ И УСЛОВИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Обхват на регионите за приложение

Право на участие в Програмата имат кандидат-работодатели от територията на всички общини в страната.

Включването им в Програмата се извършва чрез:

- одобрени проекти на работодатели от съответните общини, осигуряващи заетост в общополезни и социални дейности на безработни лица, обект на Програмата;
- одобрени проекти на работодатели - предприятия без държавно и/ или общинско участие, осигуряващи заетост в дейности за подобряване условията на труд и работната среда на територията на собственото им предприятие и/или в дейности от основното им производство (с изключение на комунално-битови дейности и търговия със стоки);
- одобрени проекти на работодатели, регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ – физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, в дейности от основното им производство в областта на земеделието, както и на работодатели - преработвателни предприятия в дейности от основното им производство, свързани с преработването на селскостопанска продукция.

2. Обхват на безработните лица

2.1. В програмата се включват трудоспособни безработни лица, които са регистрирани в Дирекция “Бюро по труда” и са обект на месечно социално подпомагане, като приоритетно се включват безработни лица от следните групи:

2.1.1. Член от семейство с деца, в което и двамата родители са безработни и семейството е обект на месечно социално подпомагане.

2.1.2. Безработен самотен родител /осиновител/, който е обект на месечно социално подпомагане.

Дирекция “Бюро по труда” извършва подбора за включване в Програмата измежду посочените приоритетни групи и останалите безработни лица, които са обект на месечно социално подпомагане.

Подборът за включване в Програмата в посочените по-горе приоритетни групи и останалите безработни лица, обект на месечно социално подпомагане, се извършва като се отчита продължителността на регистрацията им след последната работа, включително и по програми и мерки по ЗНЗ. Насочването за включване в Програмата на безработните лица, обект на месечно социално подпомагане започва от тези, които са с по-кратък период на регистрацията в Дирекция “Бюро по труда”.

2.2. Безработни лица, обект на месечно социално подпомагане, се включват в Програмата само при изявено тяхно желание, ако са:

- полагащи грижи за деца до 3-годишна възраст:
 - майка или баща (осиновителка, осиновител);
 - родител, който отглежда сам детето си;
 - настойници;
- бременни жени след третия месец на бременността им;
- лица с трайно намалена работоспособност;
- лица, за времето, в което полагат грижи за болен член на семейството или за болен роднина по възходяща и низходяща линия до втора степен;

- лица, полагащи грижи за член на семейството или за роднини по възходяща и низходяща линия до втора степен, които са с трайно увреждане и се нуждаят постоянно от чужда помощ;

- лица с тежки психически заболявания, установени от компетентните органи.

2.3. По Програмата могат да бъдат сключвани трудови договори и с квалифицирани работници, които са безработни, но не са обект на социално подпомагане до 20% от общия брой на наетите по Програмата.

2.4. По изключение, с разрешение на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, при сформирани на аварийни групи за неотложни действия по предотвратяване и/или преодоляване на последствията от аварии и природни бедствия /наводнения, пожари, свлачища, тежки зимни условия, земетресения и др./, в Програмата могат да бъдат включени и продължително безработни лица, при липса на безработни лица на месечно социално подпомагане.

При подбор на безработните лица за включване в Програмата, дирекции "Бюро по труда" следва да се съобразяват и с изискванията на работодателя за обявеното работно място. Окончателното решение за назначаване на работа измежду насочените от дирекции "Бюро по труда" безработни взема съответният работодател.

3. Организации, които могат да бъдат работодатели по Програмата

3.1. Областни управители, общини, и общински предприятия.

3.2. Държавни предприятия и институции, извършващи общополезни дейности.

3.3. Предприятия без държавно и/ или общинско участие.

3.4. Физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, изпълняващи дейности в областта на земеделието, както и преработвателни предприятия в дейности от основното им производство, свързани с преработването на селскостопанска продукция.

3.5. Юридически лица с нестопанска цел.

В Програмата се включват работодатели, които:

1. Нямаат изискуеми публични задължения.

2. Разкриват работни места в общополезни и социални дейности.

3. Разкриват работни места за подобряване условията на труд и работна среда и/или в дейности от основното си производство /за предприятия без държавно и/или общинско участие/.

4. Разкриват работни места в дейности от основното си производство в областта на земеделието или преработването на селскостопанска продукция.

5. Разкриват работни места в дейности, които не са финансирани от Републиканския бюджет или общината по силата на спечелени конкурси по Закона за обществените поръчки или са обект на концесия.

4. Условия за реализация на Програмата

4.1. Работните места, разкрити по Програмата от работодатели – предприятия без държавно и/ или общинско участие могат да бъдат:

- в общополезни дейности, присъщи на общината и държавата;

- в дейности с траен характер за подобряване на условията за труд и работната среда на територията на собственото им предприятие, които не са в основния предмет на дейността им и не формират печалба. Наетите лица се включват в общополезни дейности с траен характер в полза на работодателя, чрез които се повишават уменията и трудовите им навици;

- дейности от основното им производство (с изключение на комунално-битови дейности и търговия със стоки).

Работодатели – предприятия без държавно и/или общинско участие, могат да осигурят постоянна заетост на наетите лица след изтичане на срока на трудовия договор по Програмата.

4.2. Работните места, разкрити по Програмата от работодатели – физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, са в дейности от основното им производство в областта на земеделието, а от работодатели - преработвателни предприятия - в дейности от основното им производство, свързани с преработването на селскостопанска продукция.

4.3. Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта, след съгласуване с Министъра на труда и социалната политика, утвърждава процедура за кандидатстване по Програмата: параметрите за реализация /финансови параметри, процентно съотношение на работните места в проекти, включващи общополезни дейности, продължителност на заетостта по видове дейности, продължителност на работното време/, критерии за оценка на проектите, формуляри за кандидатстване, формуляри за оценка, график за приемане и одобряване на проекти.

4.4. При предоставянето на средства по Програмата на работодатели - предприятия без държавно и/или общинско участие при изпълнението на дейности на собствената им територия и/или дейности от основното им производство; на работодатели, регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, при изпълнението на дейности в основното им производство в областта на земеделието, както и преработвателни предприятия в дейности от основното им производство, свързани с преработването на селскостопанска продукция, се прилагат разпоредбите на Закона за държавните помощи /ЗДП/.

4.5. Дирекция “Бюро по труда”, по представени от Дирекция “Социално подпомагане” списъци, насочва безработните лица, обект на програмата, за наемане по трудово правоотношение, на разкрити работни места, в съответствие с Раздел VII от Програмата. Основание за сключване на трудовите договори с безработните лица е подписан между работодателя и Дирекция “Бюро по труда” договор.

4.6. Критериите за разкриване на работните места в общополезни дейности по програмата са:

- общополезност – да се гарантира обща полза за населението и общината, като се подобрява жизнената среда, подпомага се изпълнението на важни за общината и държавата обекти и дейности, както и се подобряват условията на труд и работна среда в предприятията без държавно и/или общинско участие;

- да са целево разкрити за дейността;

- да не са свързани с административни и управленски функции.

4.7. Безработни лица, обект на месечно социално подпомагане, включени в Програмата, могат да участват в курс за ограмотяване, съчетан с трудова заетост при непълно работно време (до пет часа) и четири учебни часа ежедневно в рамките на три астрономически часа.

4.8. Едно наето лице по Програмата за изпълнение на социални дейности /домашен социален патронаж, домашен помощник и др./, обгрижва средно две и повече лица.

4.9. Работодателите – физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, застраховат за своя сметка селскостопанската продукция, както и сгради, машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и инвентар срещу

рискове градушка, буря, ураган, наводнение, пожар, удар от мълния, свличания, срутвания на земни пластове, проливен дъжд и други природни бедствия.

4.10. Работодателите - физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП, могат да предоставят безвъзмездно част от произведената от тях селскостопанска продукция на социални заведения, социални кухни, социален патронаж, училища.

4.11. Работодателите – физически лица, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, се регистрират като осигурители в териториалното поделение на НАП.

V. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

1. Социално партньорство при реализация на Програмата на национално, областно и общинско ниво.

2. Недопускане на дискриминация, съгласно разпоредбите на Закона за защита срещу дискриминацията.

3. Законосъобразност – Програмата е разработена на основание чл. 31 от ЗНЗ и в съответствие с разпоредбите на чл. 12б от ЗСП и Правилника за неговото прилагане.

При реализацията на Програмата се прилагат и разпоредбите на Закона за държавните помощи /ЗДП/. В зависимост от размера на предоставяните средства на предприятия без държавно и/ или общинско участие при изпълнението на дейности на собствената им територия и/или на дейности от основното им производство, както и на работодатели, регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, при изпълнението на дейности в основното им производство в областта на земеделието или преработването на селскостопанска продукция, се прилагат разпоредбите на ЗДП.

При реализацията на Програмата в дейности в областта на земеделието и преработването на селскостопанска продукция, чрез които се подпомага основното производство на работодателите, се прилагат и разпоредбите на Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за подпомагане на земеделските производители, Закона за тютюна и тютюневите изделия.

4. Перспективност – Програмата е съобразена с принципите на политиката на ЕС “Заетост за социална интеграция”.

5. Зачитане статута в рамките на периода в ежегодните проверки от Агенцията за социално подпомагане, на подпомагани по чл.9 от ППЗСП безработни лица, излезли от Програмата, по независещи от тях причини и без виновно от тяхна страна поведение и регистрирани в ДБТ, в едномесечен срок от приключването на работа по програмата, ако преди включването в нея са били обект на месечно социално подпомагане.

6. Трудовото възнаграждение, получено през последния месец от участието в Програмата, не се счита за доход при определяне правото и размера на месечната помощ по чл.9 от ППЗСП.

7. Извършване един път годишно на актуална преценка на лицата, включени в Програмата, за наличие на условия за социално подпомагане по чл. 9 от ППЗСП.

8. Осигурената заетост по Програмата да е в полза на общината и нейното население и да подпомага социалните и общоползни дейности от местно и национално значение и включените в нея лица, както и да подобрява условията на труд и работната среда в предприятия без държавно и/ или общинско участие.

9. Осигурената заетост по Програмата да подпомага:

- изпълнението на дейности от основното производство на работодателите – физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, в областта на земеделието;

- изпълнението на дейности от основното производство на работодатели – преработвателни предприятия в дейности, свързани с преработването на селскостопанска продукция;

- изпълнението на дейности от основното производство на работодатели – предприятия без общинско и/или държавно участие;

- включените в Програмата лица да придобият специфични знания и умения в тази сфера.

10. Ресурсна осигуреност – финансова обезпеченост, наличие на персонал за осъществяване на услугите по заетостта и социалната ориентация, в т.ч. мотивиране, консултиране, насочване.

11. Програмата да осигурява гъвкавост на заетостта на безработни лица (пълно или непълно работно време).

12. Осигуряване право на труд при спазване на законовите разпоредби за здравословни и безопасни условия на труд.

13. Осигуряване статут на работници, съобразно Кодекса на труда, на всички наети безработни лица по Програмата.

14. Гарантиране изплащането на месечно възнаграждение на включените в Програмата лица и всички задължителни доплащания по Кодекса на труда, възнагражденията за основен платен годишен отпуск по чл. 155 от Кодекса на труда и възнагражденията по чл. 40, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване, дължимите вноски за фонд “Пенсии”, фонд “Трудова злополука и професионална болест”, фонд “Общо заболяване и майчинство”, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за НЗОК върху тях.

15. На лицата, обект на Програмата, които участват в курсове за ограмотяване, съчетани с трудова заетост при непълнен работен ден (не по-малко от пет часа) и четири учебни часа ежедневно в рамките на три астрономически часа се изплаща, както следва:

- трудово възнаграждение за непълно работно време, изчислено на база часова работна заплата, в размер, определен в НПДЗ, за действително отработеното време;

- стипендия в размер, определен в НПДЗ, за срока на обучение, пропорционално на дните на присъствие на занятия. Стипендията не се счита за доход при определяне правото и размерът на месечната помощ, отпускана по условията и реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП).

16. На лицата, обект на Програмата, които участват в курсове за професионална квалификация, се изплаща стипендия за срока на обучение в размер, определен в НПДЗ, пропорционално на дните на присъствие на занятия. Стипендията не се счита за доход при определяне правото и размера на месечната помощ, отпускана по условията и реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП) и лицата могат да получават по време на курса за професионална квалификация месечни социални помощи.

17. За лицата, обект на Програмата, които участват в курсове за професионална квалификация, провеждани в други населени места, различни от местоживеенето им, се осигуряват средства за транспорт и квартира за срока на обучението.

18. Процедурите и указанията за провеждане на обучение за ограмотяване и професионална квалификация се определят от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

19. Прозрачност и гласност – ангажиране в реализацията на Програмата на различни управленски, икономически и обществени структури.

VI. ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Определяне на безработните лица – обект на Програмата.
2. Провеждане на информационна кампания и консултации на институциите, ангажирани с реализацията на Програмата.
3. Разкриване на работни места в общополезни дейности и предоставяне на социални услуги, както и създаване на аварийни групи за неотложни действия по предотвратяване и/или преодоляване на последствията от аварии и природни бедствия /наводнения, пожари, свлачища, тежки зимни условия, земетресения и др./
4. Разкриване на работни места в дейности с траен характер за подобряване на условията на труд и работната среда на територията на предприятия без държавно и/или общинско участие и/или в дейности от основното им производство.
5. Разкриване на работни места в основното производство на работодатели – физически лица, еднолични търговци, търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел, които са регистрирани по ЗПЗП и/или ЗТТИ, в дейности от областта на земеделието, както и на работодатели – преработващи предприятия в преработването на селскостопанска продукция.
6. Социално мотивиране на лицата, обект на Програмата, с цел трудовата им реализация.
7. Организиране и провеждане на обучение за ограмотяване на част от лицата, включени в Програмата.
8. Предоставяне на посреднически услуги за устройване на работа на лицата, обект на Програмата.
9. Организиране и провеждане на обучение за професионална квалификация на част от лицата по Програмата.
10. Формиране на навици за постоянна трудова дейност и ежедневна ангажираност и професионална отговорност за извършената работа при изпълнението на Програмата.

VII. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Видовете общественополезни дейности за приложение на програмата и предоставяните социални услуги са регламентирани с параграф 1, т. 5 от Допълнителна разпоредба на Закона за насърчаване на заетостта и с параграф 1, т. 6. и т. 7 от Допълнителна разпоредба на Закона за социално подпомагане. Такива могат да бъдат:

- 1.1. Комунално – битово обслужване;
- 1.2. Благоустройство на населеното място и производствените зони;
- 1.3. Поддържане и опазване на общинска и държавна собственост;
- 1.4. Опазване и поддържане на околната среда;
- 1.5. Поддържане и опазване на паметници на културата;
- 1.6. Дейности в промишлеността;
- 1.7. Социални дейности;
- 1.8. Дейности по неотложни действия по предотвратяване и/или преодоляване на последствията от аварии и природни бедствия /наводнения, пожари, свлачища, тежки зимни условия, земетресения и др./;
- 1.9. Други общополезни дейности.
2. Видовете дейности в основното производство на работодатели в областта на селското стопанство могат да бъдат:
 - 2.1. Растениевъдство:
 - 2.1.1. Отглеждане на зърнени култури, клубеноплодни, технически и фуражни култури.
 - 2.1.2. Отглеждане на зеленчуци, дини, пъпеши и други специфични продукти.

- 2.1.3. Отглеждане на лозови, овощни и други трайни насаждения.
- 2.1.4. Други дейности в областта на растениевъдството.
- 2.2. Животновъдство:
 - 2.2.1. Отглеждане на едър рогат добитък.
 - 2.2.2. Отглеждане на дребен рогат добитък, коне, магарета, мулета и катъри.
 - 2.2.3. Отглеждане на свине.
 - 2.2.4. Отглеждане на домашни птици.
 - 2.2.5. Отглеждане на пчели.
 - 2.2.6. Отглеждане на риби.
 - 2.2.7. Отглеждане на други домашни животни.
- 2.3. Дейности по преработване на селскостопанска продукция:
 - 2.3.1. Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци.
 - 2.3.2. Производство на плодови и зеленчукови сокове.
 - 2.3.3. Преработка и консервиране на картофи.
 - 2.3.4. Производство, преработка и консервиране на месо и месни продукти.
 - 2.3.5. Преработка и консервиране на риба и други водни животни.
 - 2.3.6. Други дейности при преработката на селскостопанска продукция.
- 2.4. Дейности по саниране и рекултивация на запустели селскостопански земи, която може да включва и изкореняване на стари лозя, изкореняване на стари овощни градини, рекултивация на запустели, ерозирани и заблатени терени.
- 3. Дейности от основното производство на предприятия без общинско и/или държавно участие, с изключение на:
 - комунално-битови дейности;
 - покупко-продажба на стоки.

VIII. ИНСТИТУЦИИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

- Министърът на труда и социалната политика утвърждава Програмата на основание чл. 31, ал. 4 от Закона за Насърчаване на заетостта и чл. 12б от Закона за социално подпомагане.
- При необходимост утвърждава корекции в Програмата.
- МТСП осигурява необходимите средства за реализация на Програмата от бюджета на МТСП за активна политика на пазара на труда за съответната година.
- Осъществява обща координация и контрол по изпълнението на Програмата.
- Оказва методическа помощ при реализиране на Програмата.

2. АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

- Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта, след съгласуване с Министъра на труда и социалната политика, утвърждава процедура за кандидатстване по Програмата.
- Организира и обявява процедура по приемане на проекти от кандидат-работодатели по Програмата.
- Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта дава указания за реализацията на Програмата и ги съгласува при необходимост с изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане;
- Събира и обобщава информацията по области за одобрените проекти от Комисиите по заетостта към областните съвети за регионално развитие и за работните места по Програмата;

Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта одобрява предложените проекти;

Оказва методическо ръководство, и осъществява координация и организация по прилагане на Програмата;

Осъществява непрекъснат контрол по изпълнението на Програмата.

3. ДИРЕКЦИЯ „РЕГИОНАЛНА СЛУЖБА ПО ЗАЕТОСТТА” :

Популяризира и разяснява Програмата на регионално ниво.

Оказва методическа помощ и координира Дирекции „Бюро по труда” по изпълнение на Програмата;

Извършва оценка на депозираните проекти на кандидат – работодателите и ги предлага на следващи нива на оценка;

Предоставя информация на Агенцията по заетостта във връзка с реализацията на Програмата;

Превежда необходимите средства по сключените от дирекциите „Бюро по труда” договори с работодателите и обучаващите институции;

Координира връзките между институциите на регионално ниво;

Организира реализирането и контрола на регионално равнище;

Осъществява непрекъснат контрол по изпълнението на Програмата.

4. ДИРЕКЦИЯ „БЮРО ПО ТРУДА”:

Популяризира и разяснява Програмата на местно ниво;

Информира и консултира работодателите и безработните лица за условията за участие в Програмата;

Извършва оценка на депозираните проекти на кандидат – работодателите и ги предлага на следващи нива на оценка;

Сключва договори с работодателите за финансиране по Програмата;

Извършва подбор и насочва към работодатели определените безработни лица за работа по Програмата;

Организира обучение за ограмотяване и професионална квалификация;

Осъществява непрекъснат контрол по изпълнението на Програмата.

5. АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

Оказва методическо ръководство на дирекциите “Социално подпомагане”, координация и организация по прилагане на Програмата;

Териториалните поделения на Агенцията за социално подпомагане участват при осъществяване на подбора на безработните лица за включване в Програмата. Осъществява непрекъснат контрол по изпълнението на Програмата в частта за социални услуги;

Териториалните поделения на Агенцията за социално подпомагане един път годишно извършват актуална преценка за наличие на условия за социално подпомагане по чл. 9 от ППЗСП на лицата, включени в Програмата.

6. ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ “ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА”

Осъществява обмен на информация за актуалното състояние на обектите за контрол по Програмата и за резултатите от контролната дейност чрез предоставяне на налични данни от информационните системи и други източници на информация.

Осъществява ефективен и системен контрол по прилагането на Програмата и информира компетентните органи на изпълнителната власт и обществеността за резултатите от контролната дейност.

Контролира работодателите, включени в Програмата, за спазване на трудовото законодателство и условията на труд.

7. КОМИСИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

Определя, организира и контролира изпълнението на приоритетите на регионалната политика.

Осигурява условия за провеждане на регионалната политика по заетостта в съответствие с националните приоритети.

Участва в процеса на оценяване на проектите и цялостния процес по реализация на програмата.

8. ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

Осъществява взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация по въпросите на заетостта за изпълнение на областните планове за регионално развитие.

Осъществява координация на регионално ниво за намаляване на безработицата.

Наблюдава изпълнението на Програмата от органите на местното самоуправление и местната администрация и при необходимост сезира упълномощените контролни органи.

Възлага изпълнението на общополезни дейности, присъщи на държавата.

9. СЪВЕТ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Осъществява наблюдение, контрол и подпомага реализацията на Програмата.

Участва в процеса на оценяване на проектите и цялостния процес по реализация на програмата.

10. ОБЩИНА

Подпомага реализацията на програмата, като създава условия за провеждане на курса за ограмотяване.

Осигурява учебници и учебни помагала на лицата, участващи в обучение за ограмотяване.

Възлага изпълнението на общополезни дейности, присъщи на общината

Отрежда общински парцели пустееща земеделска земя за ползване и обработване по програмата.

11. ОРГАНИЗАЦИЯТА-РАБОТОДАТЕЛ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

Разработва проекти за участие в Програмата.

Сключва договор за съвместна дейност с Дирекция “Бюро по труда” за предоставяне на средства по Програмата.

Осигурява финансови средства за изпълнение на обектите и разкриване на работните места.

Сключва индивидуални трудови договори в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда с безработните лица, насочени от ДБТ.

Оформя трудовите договори с лицата, включени в курсове за ограмотяване, за непълно работно време до 5 часа по часова работна заплата, ежегодно определяна с НПДЗ.

Създава необходимата организация за работа на лицата, включени в обучение за ограмотяване.

Изплаща трудовите възнаграждения на наетите по Програмата лица за фактически отработено време и/или изработка, в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда. Осигурява наетите по програмата лица, в съответствие с КСО и Закона за здравното осигуряване.

Изготвя и води текуща и отчетна документация съгласно изискванията на Програмата.

Изготвя необходимата информация, свързана с реализацията на Програмата.

12. МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Съдейства и участва в провеждането на обучение за ограмотяване чрез териториалните си подразделения.

Предоставя програма за ограмотяване на възрастни и методическо ръководство за реализацията ѝ.

Провежда инструктаж на преподавателите в съответствие с целите на обучението за ограмотяване.

Осигурява тест за грамотност и издава съответен документ за завършен курс по ограмотяване.

Оказва методическа помощ и контрол по качеството и ефективността на провежданите курсове за ограмотяване.

13. ДРУГИ МИНИСТЕРСТВА И ТЕХНИТЕ АГЕНЦИИ

Могат да се включат в реализацията на Програмата, при спазване на реда и условията за включване в нея.

IX. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се финансира със средства от Републиканския бюджет, както и със средства, осигурени от работодатели по реда на настоящата Програма.

А. От Републиканския бюджет се осигуряват средства както следва:

1. На работодател, наел безработни лица по програмата, насочени от дирекция “БТ” се предоставят средства за:

1.1. Трудово възнаграждение, при пълно работно време или часова работна заплата при непълно работно време в размер, определен в НПДЗ, за действително отработеното време;

1.2. Допълнителни възнаграждения по минимални размери по Кодекса на труда и нормативните актове за неговото прилагане върху средствата по 1.1.;

1.3. Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 от Кодекса на труда;

1.4. Възнаграждения по чл. 40, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване.

1.5. Дължимите вноски за сметка на работодателя за фонд “Пенсии”, фонд “Трудова злополука и професионална болест”, фонд “Общо заболяване и майчинство”, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за НЗОК, като същите се начисляват върху сумата от средствата по т. 1.1., т. 1.2., т. 1.3. и т. 1.4., съгласно чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, но върху не по-малко от

минималния размер на съответния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

2. За безработни лица включени в обучение за професионална квалификация по Програмата се осигуряват средства за:

- обучение за професионална квалификация в размер, определен в НПДЗ;
- стипендии за лицата, включени в обучение за професионална квалификация, в размер, определен в НПДЗ;
- транспорт и квартира за включените в обучение за професионална квалификация за срока на обучението в размер, определен в НПДЗ.

3. За безработни лица включени в обучение за ограмотяване по Програмата се осигуряват средства за:

- обучение за ограмотяване в размер, определен в НПДЗ;
- обучение на преподавателите, провеждащи обучението за ограмотяване на възрастни;
- стипендия на обучаваните лица в размер, определен в НПДЗ.

Б. Работодателите осигуряват средства за:

- материалните разходи за обезпечаване на работата на наетите по Програмата лица на допълнително разкритите работни места – средства за материали, механизация, инвентар, лични предпазни средства, работно облекло и други;
- всички задължителни плащания по Кодекса на труда, които не се поемат от Републиканския бюджет и осигурителните вноски върху тях.

X. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОГРАМАТА

Тази програма е със срок на действие до 31.12.2008 г.

На основа на мониторинга по изпълнение на Програмата може да се предложи продължаване срока на нейното действие.

XI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОГРАМАТА

В резултат на реализация на Програмата се очаква:

- осигуряване на продължителна трудова заетост и социално осигуряване на трудоспособни безработни лица, обект на Програмата;
- осигуряване на социална интеграция и възможности за повишаване на пригодността за заетост, чрез включване в дейности, водещи до повишаване на уменията и квалификацията, включително и в областта на селското стопанство, както и включване в обучение за ограмотяване и обучение за придобиване на професионална квалификация на безработни лица, обект на Програмата;
- осигуряване на заетост по трудово правоотношение с всички произтичащи от Кодекса на труда права и задължения;
- придобиване на осигурителни права по КСО и Закона за здравно осигуряване;
- формиране на устойчиви трудови навици, мотивация за труд, ограмотяване и професионални умения при лицата, обект на Програмата;
- осигуряване на последваща заетост на лицата, обект на Програмата, след приключване на участието им в програмата;
- намаляване на броя на обезкуражените лица;

- намаляване на изразходваните средства за месечни социални помощи;
- увеличаване на приходите в социално-осигурителната система;
- намаляване броя на лицата, заети в сивата икономика, които се регистрират като безработни и получават помощи;
- подобряване на жизнената среда, инфраструктурата на общината и др.;
- увеличаване /възстановяване/ на обработваемите площи земя, за сметка на пустеещите на територията на общините;
- подобряване на условията на труд и работна среда в предприятия без държавно и/ или общинско участие;
- подпомагане развитието на предприятия в областта на земеделието или преработването на селскостопанска продукция;
- съдействие за развитието на местни пазари, чрез предлагането на селскостопански продукти от собствения регион;
- преодоляване на маргинализацията и социалното изключване на групи от населението;
- повишаване качеството на живот на рискови групи лица, чрез реализацията на социални дейности.

XII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ПРОГРАМАТА

В хода на реализация на Програмата се извършва текущ мониторинг. През периода на нейното действие се извършва независима оценка за въздействието на Програмата и постигането на нейните цели.

Органите, отговорни за изпълнението на Програмата, упражняват непрекъснат контрол върху:

- качеството на изпълнение на дейностите по финансираните проекти;
- ефективното изразходване на средствата;
- спазване на трудовото законодателство и трудовата дисциплина.

В края на съответната година отговорните за изпълнението на Програмата институции :

- Изготвят отчет относно постигането на целите на Програмата и изразходването на средствата по нея, като се посочват срещаните трудности при реализацията на Програмата и предлагат мерки за преодоляването им.

- Правят предложения до Министъра на труда и социалната политика за промяна в механизма и обхвата на Програмата и разпределение на средствата (ако това се налага), на основа резултатите от мониторинга.